

**LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS
GENERALINIS DIREKTORIUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ VERTĖS IR JOS KITIMO SKAIČIAVIMO
TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2007 m. birželio 18 d. Nr. V-134
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos nuostatu, patvirtintu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 3-457 „Dėl Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [133-5041](#)), 13.4 punktu ir siekdamas, kad valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės tiksliau skaičiuotų valstybinės reikšmės kelių ir jų statinių vertę, jos kitimą bei teisingai tvarkytų kelių ir statinių apskaitą:

1. T v i r t i n u Valstybinės reikšmės kelių vertės ir jos kitimo skaičiavimo taisykles (pridedama).
2. N u s t a t a u, kad šiomis taisyklėmis privalo vadovautis visos valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčios valstybės įmonės.
3. Įsakymo vykdymo kontrolę pavedu generalinio direktoriaus pavaduotojui Donatui Dudoniui.
4. Šis įsakymas įsigalioja nuo 2007 m. liepos 1 d.

GENERALINIS DIREKTORIUS

VIRGAUDAS PUODŽIUKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie
Susisiekimo ministerijos generalinio
direktoriumo
2007 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. V-134

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ VERTĖS IR JOS KITIMO SKAIČIAVIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinės reikšmės magistralinių, krašto, rajoninių kelių vertės ir jos kitimo skaičiavimo taisyklės (toliau — taisyklės) reglamentuoja šių kelių vertės ir jos kitimo apskaitos tvarką. Taisyklės taikomos kelių vertei, kelių nusidėvėjimui skaičiuoti, keliuose atliktų darbų vertės apskaitai, perduodamų ar skaidomų į ruožus kelių vertei ir nusidėvėjimui nustatyti.

2. Taisyklės skirtos valstybinės reikšmės automobilių kelius prižiūrinčioms valstybės įmonėms.

3. Šios taisyklės netaikomos keičiant kelių nuosavybės formą iš valstybinės į savivaldybės ar privačią, taip pat keliams, nutiestiems koncesijos pagrindais.

4. Taisyklės buvo parengtos vadovaujantis atitinkamais Lietuvos Respublikos įstatymais, standartais, techniniais reglamentais, taisyklėmis, įsakymais:

4.1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [32-788](#); 2001, Nr. [101-3597](#)) (toliau — Statybos įstatymas);

4.2. Lietuvos Respublikos kelių įstatymu (Žin., 1995, Nr. [44-1076](#); 2002, Nr. [101-4492](#)) (toliau — Kelių įstatymas);

4.3. Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu (Žin., 2001, Nr. [99-3515](#));

4.4. Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [69-3135](#); 2005, Nr. [118-4287](#));

4.5. 8-uju verslo apskaitos standartu „Nuosavas kapitalas“, patvirtintu VšĮ Lietuvos Respublikos apskaitos instituto Standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1 „Dėl 8 verslo apskaitos standarto „Nuosavas kapitalas“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [20-616](#); 2006, Nr. [80-3175](#));

4.6. 12-uju verslo apskaitos standartu „Ilgalaikis materialusis turtas“, patvirtintu VšĮ Lietuvos Respublikos apskaitos instituto Standartų tarybos 2003 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1 „Dėl verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. [20-616](#); 2006, Nr. [80-3175](#));

4.7. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. 603/456 „Dėl statybos techninio reglamento STR 2.06.03:2001 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [19-755](#), Nr. [120-5450](#));

4.8. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2004 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-62 „Dėl statybos taisyklių „Automobilių kelių techninė priežiūra“ patvirtinimo“. (Žin., 2004, Nr. [103-3815](#));

4.9. Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2006 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. V-103 „Dėl Kelių priežiūros vadovo I dalies „Automobilių kelių priežiūros normatyvai PN-05“ patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [55-1994](#)).

II. DARBŲ GRUPAVIMAS PAGAL 12 VERSLO APSKAITOS STANDARTĄ „ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS“. KELIO TIESIMO, TAISYMO (REMONTO) IR PRIEŽIŪROS DARBAI

5. Visi keliuose atliekami darbai aprašyti ir suskirstyti vadovaujantis Statybos įstatymu

[4.1], Kelių įstatymu [4.2], statybos techniniu reglamentu STR 2.06.03:2001 „Automobilių keliai“ [4.7] ir automobilių kelių priežiūros normatyvais [4.9]:

5.1. Naujo kelio ar jo ruožo tiesimas:

nauja trasa, su visais kelio statiniais tiesimas, tilto, viaduko ar kitokio statinio statyba, vykdoma pagal statybos techninio reglamento STR 2.06.03:2001 „Automobilių keliai“ nustatytus reikalavimus su visais kelio statiniais ir įrenginiais: sankryžomis, tiltais, viadukais, tuneliais, autobusų stotelėmis, poilsio ir automobilių stovėjimo aikštelėmis, techniniais eismo saugos ir eismo reguliavimo įrenginiais, pėsčiųjų ir dviračių takais, apsauginiais želdiniais, oro stebėjimo ir eismo apskaitos, kelių apšvietimo įrengimais ir kt., arba numatant kai kuriuos šiuos statinius ar įrenginius įrengti perspektyvoje;

miesto, kaimo gyvenamosios vietovės aplinkkelio su visais kelio statiniais tiesimas, tilto, viaduko ar kitokio statinio statyba, vykdoma pagal statybos techninio reglamento STR 2.06.03:2001 „Automobilių keliai“ nustatytus reikalavimus su visais kelio statiniais ir įrenginiais: sankryžomis, tiltais, viadukais, tuneliais, autobusų stotelėmis, poilsio ir automobilių stovėjimo aikštelėmis, techniniais eismo saugos ir eismo reguliavimo įrenginiais, pėsčiųjų ir dviračių takais, apsauginiais želdiniais, oro stebėjimo ir eismo apskaitos, kelių apšvietimo įrengimais ir kt., arba numatant kai kuriuos šiuos statinius ar įrenginius įrengti perspektyvoje.

5.2. Kelio rekonstravimas:

iš esmės pertvarkomi visi ar dalis kelio konstrukcinių elementų, keičiant buvusius funkcinis ir fizinius parametrus (dangos platinimas, keliui suteikiant aukštesnę kategoriją, dangos stiprinimas, iš esmės keičiant konstrukcijos klasę);

iš esmės pertvarkomi kelio kompleksui priklausantys statiniai ir įrenginiai ar įrengiami nauji, kai yra būtinas žemės nusavinimas;

keičiama kelio trasa, didinant kelio horizontaliųjų kreivių spindulius (plane) ar atliekant jo ištiesinimo, platinimo darbus papildomai skirtame žemės sklype;

tiltų, viadukų perdangų, atramų keitimas, atstatymas, didinant jų laikomąją galią; tiltų keitimas į pralaidas ir pralaidų perstatymas į tiltus, pralaidų keitimas didesnėmis, kurių skersmuo 1,5 m ar didesnis.

5.3. Kelio kapitalinis remontas:

visiškai atstatomi ar sustiprinami kelio konstrukciniai elementai, nekeičiant jų buvusių parametrų;

atstatomi ar modernizuojami kelio kompleksui priklausantys statiniai ir įrenginiai;

tiltų, viadukų laikančiųjų konstrukcijų atstatymas, keitimas į tokios pačios laikančiosios galios.

5.4. Kelio taisymas (remontas):

5.4.1. darbai, atkuriantys naudingąsias savybes ar pailginantys naudingo tarnavimo laiką:

5.4.1.1. paviršiaus apdorojimas ir šlamo dangos įrengimas klojant išlyginamąjį sluoksnį;

5.4.1.2. asfaltbetonio dangos klojimas su ar be išlyginamojo sluoksnio;

5.4.1.3. dangos regeneravimas karštu būdu įrengiant plonasluoksnę asfaltbetonio dangą su daliniu esamos dangos frezavimu, paklojant išlyginamąjį sluoksnį;

5.4.1.4. dangos taisymas stiprinant esamą konstrukciją (pagrindą);

5.4.1.5. žvyro dangos stiprinimas;

5.4.1.6. apsauginių atitvarų įrengimas arba susidėvėjusių gelžbetoninių arba trosinių atitvarų pakeitimas;

5.4.1.7. kitų eismo saugą gerinančių priemonių įrengimas;

5.4.1.8. tilto pakloto visų konstrukcijų (esančių virš perdangos) pakeitimas;

5.4.1.9. tiltų, viadukų važiuojamosios dalies konstrukcijų pakeitimas;

5.4.1.10. turėklų blokų pakeitimas;

5.4.1.11. pereinamųjų plokščių, gulekšnių pakeitimas;

5.4.1.12. plieninių tiltų perdangos dažymas;

5.4.1.13. gelžbetoninių tiltų betono apsauginio sluoksnio atnaujinimas.

5.4.2. remonto darbai, stabdantys eksploatacinių savybių blogėjimą;

5.4.2.1. paviršiaus apdorojimas ir šlamo dangos įrengimas be ar su daliniu esamos dangos frezavimu neklojant išlyginamojo sluoksnio;

5.4.2.2. dangos regeneravimas karštu būdu įrengiant plonasluoksnę asfaltbetonio dangą be ar su daliniu esamos dangos frezavimu neklojant išlyginamojo sluoksnio;

5.4.2.3. žemės sankasos tvarkymas kartu pakeičiant ir vandens nuleidimo sistemos elementus;

5.4.2.4. turėklų, atitvarų, apšvietimo stulpų ir šaltitilčių pakeitimas;

5.4.2.5. kūgių ir prietilčių konstrukcijų remontas;

5.4.2.6. vandens nuleidimo sistemos elementų pakeitimas;

5.4.2.7. kelio pralaidų, mažesnių kaip 1,5 m skersmens, keitimas, remontas. 6. Kelių priežiūros darbai:

6.1 periodiniai kelių priežiūros darbai:

6.1.1. žemės sankasos: šulinėlių keitimas ar taisymas, grotelių uždėjimas skiriamosiose juostose; išplovų ir nuošliaužų šlaituose sutvarkymas; griovių gylio atkūrimas;

6.1.2. važiuojamosios dalies: paviršiaus apdorojimas atskiruose plotuose; yrančios dangos paviršiaus laistymas emulsijomis; asfaltbetonio, juodos skaldos ir cemento (betono) dangų kraštų ištrupėjimų užtaisymas, deformacinių pjūvių užpildymas, skersinių, išilginių ir tinklinių plyšių užtaisymas, įdubų ir nelygumų ištaisymas, bangų, slinkčių ir provėžų pašalinimas, betoninių sutvirtinimo bortelių taisymo (pakeitimo) darbai; žvyro, žvyro ir skaldos dangų dulketumo mažinimo darbai, nusidėvėjusio sluoksnio atkūrimo darbai;

6.1.3. asfalto ir betono dangų defektų taisymas;

6.1.4. kelkraščių: kelkraščių iš asfalto, juodos skaldos, cemento (betono) atnaujinimo darbai; kelkraščių iš biriųjų medžiagų sluoksnio atnaujinimo darbai; kelkraščių, apželdintų veja, pločio atkūrimo darbai;

6.1.5. vandens nuleidimo įrenginių: pralaidų, drenažo, kanalizacijos, šulinėlių, greitviečių, lataukų elementų pakeitimas;

6.1.6. kelių pastatų ir inžinerinės įrangos: autobusų stotelių peronų dangos, bordiūrų pakeitimas; saugumo salelių, padengtų asfalto arba betono danga, bordiūrų ir betoninių elementų pakeitimas; autobusų stotelių paviljonų, poilsio aikštelių pavėsinių stogų ir sienų remontas; tualetų stogų, sienų, durų ir pertvarų remontas; šiukšlių dėžių, lauko baldų remontas arba pakeitimas; tiltelių, laiptelių, lieptelių turėklų pakeitimas; šulinių remontas;

6.1.7. kelio ženklų: pamatų pakeitimas; gelžbetoninių ar metalinių kelio ženklų atramų remontas arba pakeitimas; šviesą atspindinčios plėvelės pakeitimas ar ženklų pakeitimas;

6.1.8. atitvarų: sijinių, trosinių, parapetinių, atitvarų nuo akinimo sugadintų elementų pakeitimas, trūkstamų įrengimas trumpuose kelių ruožuose;

6.1.9. tvorų, triukšmą slopinančių sienučių sugadintų elementų pakeitimas, remontas

6.1.10. želdinių: medžių, krūmų, gyvatvorių sodinimas, išnykusių atsodinimas;

6.1.11. pėsčiųjų ir dviračių takų: asfalto, betono trinkelėlių dangų defektų pašalinimas, žvyro dangos sluoksnio nusidėvėjimo, defektų pašalinimo darbai;

6.1.12. tiltų ir viadukų: važiuojamosios dalies dangos defektų pašalinimas, deformacinių pjūvių, vandens nuleidimo sistemų remontas; šaltitilčių dangos, apsauginių atitvarų remontas, metalinių elementų remontas; turėklų remontas, pakeitimas; potiltės, kūgių sutvirtinimo pažeidimų pašalinimas;

6.1.13. nuovažų: griovių užslinkimo pašalinimas, nusidėvėjusio sluoksnio atkūrimo darbai, pralaidų remonto, pakeitimo darbai;

6.1.14. kelio įrenginių: apšvietimo, eismo kontrolės, apskaitos ir valdymo priemonių remontas, pakeitimas;

6.2. nuolatiniai kelių priežiūros darbai:

6.2.1. žemės sankasos: skiriamosios juostos provėžų ar įdubų užtaisymas, šiukšlių rinkimas, grunto valymas, žolės pjovimas, priežiūra žiemą; šlaitų sutvirtinimų pažeidimų pašalinimas, šiukšlių rinkimas, krūmų kirtimas, žolės pjovimas; griovių dugno ir šlaitų sutvirtinimo pažeidimų pašalinimas, krūmų kirtimas, žolės pjovimas, priežiūra žiemą; šalikėlių išplovų, įdubų užlyginimas,

šiukšlių rinkimas, krūmų kirtimas, žolės pjovimas;

6.2.2. važiuojamosios dalies: asfalto, juodos skaldos ir cemento (betono) dangų išdaužų užtaisymas, bitumo dėmių pašalinimas, valymas, priežiūra žiemą; žvyro, žvyro ir skaldos dangų valymas, profiliavimas, priežiūra žiemą; grindinių išdaužų užtaisymo darbai, valymas, priežiūra žiemą;

6.2.3. kelkraščių: asfalto, juodos skaldos ir cemento (betono) dangų kelkraščių išdaužų užtaisymas, bitumo dėmių pašalinimas, valymas, priežiūra žiemą; kelkraščių iš biriųjų medžiagų sujungimo su danga defektų pašalinimas, valymas, priežiūra žiemą; kelkraščių, apželdintų veja, sujungimo su danga atkūrimas, valymas, priežiūra žiemą;

6.2.4. vandens nuleidimo įrenginių: pralaidų žiedų sandūrų defektų pašalinimas, gelžbetoninių elementų defektų ištaisymas, antgalių, žiedų, gelžbetoninių elementų defektų ištaisymas, sąnašų valymas, tuštumų virš žiedų užpildymas, priežiūra polaidžio metu; įtekamųjų ir ištekamųjų pralaidų griovių išplovų užtaisymas, sutvirtinimų defektų pašalinimas, sąnašų valymas, priežiūra polaidžio metu; дренаžo, kanalizacijos, šulinėlių defektų ištaisymas, priežiūra žiemos ir polaidžio metu; greitviečių, latakų defektų ištaisymas, valymas, priežiūra žiemą;

6.2.5. kelių pastatų ir inžinerinės įrangos: autobusų stotelių peronų išdaužų užtaisymas, trinkelio ar betono plytelių defektų užtaisymas, šiukšlių rinkimas, žolės pjovimas, priežiūra žiemą; saugumo salelių, padengtų veja, provėžų ir įdubų pašalinimas, bordiūrų taisymas, dažymas, salelių valymas, žolės pjovimas, priežiūra žiemą; saugumo salelių, padengtų asfalto arba betono danga, išdaužų užtaisymas, plyšių, įdubų užtaisymas, bordiūrų ir betoninių elementų taisymas, salelių valymas, priežiūra žiemą; poilsio aikštelių išdaužų ir plyšių užtaisymas, valymas, žolės pjovimas, ženklinimo atkūrimas, priežiūra žiemą; autobusų stotelių paviljonų, poilsio aikštelių pavėsinių dažomų paviršių dažymas, valymas, priežiūra žiemą; stiklų pakeitimas, dažomų paviršių dažymas, valymas, išvežimas, dezinfekavimas, priežiūra žiemą; šiukšlių dėžių dažomų paviršių dažymas, valymas, šiukšlių išvežimas; lauko baldų dažomų paviršių dažymas; tiltelių, laiptelių, lieptelių dažomų paviršių dažymas, priežiūra žiemą;

6.2.6. kelio ženklų: salelių deformacijų, išplovų, įdubų pašalinimas, šiukšlių surinkimas; pamatų defektų pašalinimas, valymas; kelio ženklų gelžbetoninių ar metalinių atramų dažymas ar padengimas kita apsaugine danga, valymas; ženklų tvirtinimo nuokrypių ištaisymas, valymas;

6.2.7. apsauginių atitvarų: sijinių, trosinių, parapetinių, atitvarų nuo akinimo atšvaitų sutvarkymas, dažymas, valymas; signalinių stulpelių įrengimas, pakeitimas, valymas;

6.2.8. apsaugos nuo sniego ir triukšmo: tvorų, triukšmą slopinančių sienučių dažymas, valymas, sniegotvorių pastatymas, nuėmimas, priežiūra;

6.2.9. želdinių: medžių, krūmų, gyvatvorių genėjimas, karpymas ir formavimas, pomedžių priežiūra, šiukšlių rinkimas; gėlynų atsodinimas, ravėjimas, laistymas, karpymas, šiukšlių rinkimas;

6.2.10. pėsčiųjų ir dviračių takų: išdaužų užtaisymas, valymas, pralaidų valymas, priežiūra žiemą;

6.2.11. tiltų ir viadukų: važiuojamosios dalies valymas, vandens nuleidimo sistemos valymas, žiemos priežiūra; šalitilčių išdaužų pašalinimas, dažymas, valymas, žiemos priežiūra; apsauginių atitvarų atšvaitų sutvarkymas, dažymas, valymas; turėklų įtvirtinimų defektų pašalinimas, dažymas, valymas; potiltės, kūgių valymas, išplovų sutvarkymas, sąnašų pašalinimas; važiuojamosios dalies po tuneliniais viadukais išdaužų užtaisymas, valymas, žiemos priežiūra;

6.2.12. nuovažų: išdaužų, išplovų užtaisymas, valymas, žiemos priežiūra;

6.2.13. kelio įrenginių: apšvietimo įrenginių, kelio eismo kontrolės, apskaitos ir valdymo priemonių dažymas, valymas, patikra, techninė priežiūra ir t. t.;

6.2.14. kelio dangos ir statinių horizontalusis ar vertikalusis ženklinimas.

III. 12 VERSLO APSKAITOS STANDARTO „ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS“ STRAIPSNIAI, REGLAMENTUOJANTYS ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO EKSPLOATAVIMO, REKONSTRAVIMO IR REMONTO IŠLAIDŲ APSKAITĄ

7. Ilgalaikio materialiojo turto eksploatavimo išlaidos priskiriamos to ataskaitinio

laikotarpio, kuriuo jos buvo patirtos, veiklos sąnaudoms, jei jos pagal įmonės apskaitos politiką nepriskiriamos gaminamos produkcijos savikainai [4.6]. Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimo ir remonto darbų registravimas apskaitoje priklauso nuo tų darbų suteikiamo rezultato:

7.1 jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas pailgina turto naudingo tarnavimo laiką ir pagerina jo naudingąsias savybes, šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir patikslinamas turto naudingo tarnavimo laikotarpis;

7.2 jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas tik pagerina naudingąsias turto savybes, bet nepailgina šio turto naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina;

7.3 jei ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas ar remontas nepagerina naudingųjų turto savybių, bet pailgina jo naudingo tarnavimo laiką, šių darbų vertė turi būti padidinta turto įsigijimo savikaina ir patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas. Šio turto likutinė vertė, pradedant nuo laikotarpio, per kurį buvo patikslintas turto naudingo tarnavimo laikas, turi būti nudėvėta per iš naujo nustatytą naudingo tarnavimo laiką;

7.4 jei ilgalaikio materialiojo turto remontas nepagerina naudingųjų turto savybių ir nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

IV. KELIO TIESIMO, TAISYMO (REMONTO) IR PRIEŽIŪROS DARBŲ SKIRSTYMAS PAGAL 12 VERSLO APSKAITOS STANDARTO „ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS“ IR 8 VERSLO APSKAITOS STANDARTO „NUOSAVAS KAPITALAS“ REIKALAVIMUS

8. Kelio tiesimo ir taisymo (remonto) darbų rezultatai skirstomi į penkias grupes pagal atliekamus darbus: naujo kelio tiesimas, kelio rekonstravimas, kelio kapitalinis remontas, kelio taisymas (remontas) ir kelio priežiūra. Šių darbų rezultatų įvertinimas pagal 12 ir 8 verslo apskaitos standartų reikalavimus [4.6, 4.5] pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Kelio tiesimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų įvertinimas

Kelio tiesimo ir taisymo (remonto) darbai	Rezultatas	Įvertinimas ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje
1. Naujo kelio tiesimas, tilto ar viaduko statyba	–	– turto, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė didėja visa įsigijimo kaina; – didinamas turtą, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas; – pagal normatyvus nustatomas naudingo tarnavimo laikas
2. Kelio, tilto, viaduko rekonstravimas	– pagerėja eksploatacinės savybės; – pailgėja naudingo tarnavimo laikas	– turto, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė didėja visa įsigijimo kaina; – didinamas turtą, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas; – perskaičiuojamas naudingo tarnavimo laikas
3. Kapitalinis kelio, tilto, viaduko remontas	– pagerėja eksploatacinės savybės; – pailgėja naudingo tarnavimo laikas	– turto, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė didėja visa įsigijimo kaina; – didinamas turtą, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas; – perskaičiuojamas naudingo tarnavimo laikas
4. Kelio taisymo, tilto remonto darbai:		

4.1. Ilginantys naudingo tarnavimo laiką ar pagerinantys naudingąsias savybes	– pagerėja arba nesikeičia eksploatacinės savybės; – nesikeičia arba pailgėja naudingo tarnavimo laikas	– turto, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė didėja visa įsigijimo kaina; – didinamas turtą, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas; – perskaičiuojamas arba nekeičiamas naudingo tarnavimo laikas
4.2. Sustabdantys eksploatacinių savybių blogėjimą	– sustabdomas eksploatacinių savybių blogėjimas	– turto, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė nedidėja; – naudingo tarnavimo laikas nesikeičia; – darbų kaina priskiriama išlaidoms
5. Kelio, tilto, viaduko priežiūros darbai	– sustabdomas eksploatacinių savybių blogėjimas	– turto, kuris pagal galiojančius įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, vertė nedidėja; – naudingo tarnavimo laikas nesikeičia; – darbų kaina priskiriama išlaidoms

* – įtraukiami ir to objekto techninio projektavimo, priežiūros ir ekspertizės (audito) darbai.

V. KELIO TIESIMO, TAISYMO (REMONTO) IR PRIEŽIŪROS DARBŲ PRAKTINIS ĮVERTINIMAS

9. Kelių tiesimo ir taisymo (remonto) darbai pagal programų išlaidų sąmatas priskiriami išlaidoms ir sandoriams dėl materialiojo turto ir finansuojami iš atskiruose sąmatos ekonominės klasifikacijos straipsniuose numatytų lėšų [4.4]. Atliekamų darbų įvertinimas pateiktas 2 lentelėje.

2 lentelė. Kelio tiesimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų įvertinimas

Lėšų paskirstymas	Valstybės biudžeto ekonominės klasifikacijos sąmatos straipsnis	Įvertinimas ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje	Įvertinto turto priskyrimas
Sandoriai dėl materialiojo turto	3.1.1.2.1.2. negyvenamieji pastatai (aikštelės, pavėsinės, buitiniai-gamybiniai pastatai); 3.1.1.2.1.3. kiti pastatai ir statiniai (naujų kelių tiesimas, tiltų, viadukų statyba; kelių, tiltų, viadukų rekonstravimas; kelių taisymas, tiltų, viadukų remontas, kuris pailgina jų naudingą tarnavimo laiką ar pagerina eksploatacines savybes; kitos su keliais susijusios investicijos); 3.1.1.3.1.1. transporto priemonės (lengvieji automobiliai); 3.1.1.3.1.2. kitos mašinos ir įrengimai (krovininiai automobiliai, traktoriai, kompiuterinė technika); 3.1.2.1.1.2. kompiuterinė programinė įranga, kompiuterinės programinės įrangos licencijos; 3.1.2.1.1.4. kitas nematerialusis turtas	Turtas	Perduodama valstybinės kelius valstybės įmonėms
Išlaidos	2.2.1.1.1.10. kitos prekės (atšvaitai, lankstinukai); 2.2.1.1.1.15. ilgalaikio materialiojo turto remontas (kelių taisymas, tiltų, viadukų remontas, kuris nepailgina jų naudingo tarnavimo laiko ir nepagerina eksploatacinių savybių; kelių, tiltų, viadukų priežiūra); 2.2.1.1.1.30. kitos paslaugos (informavimo priemonės, reklama); 2.2.1.1.1.31. asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti;	Išlaidos	Priskiriama atsakingos finansinės institucijos išlaidoms

VI. KELIO VERTĖS IR NUSIDĖVĖJIMO APSKAITA. KELIO VERTĖ

10. Kelių vertę sudaro įsigijimo vertė. Kelių vertė didinama tais mokestiniais metais, kuriais vertę didinantys darbai užbaigti, t. y. pasirašytas darbų priėmimo aktas. Jeigu mokestiniais metais ilgalaikio materialiojo turto objekto vertė didinama ne vieną kartą, atskirų verčių sumos sudedamos.

11. Kelių ilgalaikio turto priežiūros pradžia įforminama turto perdavimo ir priėmimo aktu.

12. Kelio elementai ir jų vertė skaičiuojami kiekvienam keliui, užpildant atitinkamas kelio ir kelio statinių technines apskaitos korteles. Pagal šias korteles buvo sudaryta kelio vertės apskaitos lentelė (3 lentelė).

3 lentelė. Kelio elementai ir jų vertės apskaita

Apskaitoje naudojami elementai	Sudedamosios dalys
1. Sankasa*	–
<i>SANKASOS VERTE, Lt</i>	
2. Kelias	2.1. Važiuojamoji dalis:
	2.1.1. asfaltbetonio
	2.1.2. cementbetonio
	2.1.3. juoda
	2.1.4. grindinys
	2.1.5. žvyro, žvyro ir skaldos
	2.2. Kelkraščiai
	2.3. Vandens nuleidimo įrenginiai:
	2.3.1. pralaidos
	2.3.2. drenažas, kanalizacija
	2.3.3. greitvietės, latakai
	2.4. Kelio ženklai
	2.5. KOSIS įrenginiai
	2.6. Apšvietimo įrenginiai
	2.7. Eismo kontrolės, apskaitos įrenginiai
	2.8. Apsauginiai atitvarai:
	2.8.1. metaliniai
	2.8.2. betoniniai
	2.8.3. trosiniai
	2.8.4. tvoros (tarp jų sniegotvorės)
	2.8.5. triukšmą slopinančios sienutės
	2.9. Želdynai:
	2.9.1. dekoratyviniai želdiniai ir vaismedžiai
	2.9.2. sniego apsauginiai želdiniai
	2.10. Pėsčiųjų ir dviračių takai:
	2.10.1. su asfalto (betono plytelių) dangomis
	2.10.2. su žvyro dangomis
	2.11. Poilsio aikštelių pavėsinės (paprastos)
	2.12. Tualetai (išvietės tipo):
	2.12.1. mūriniai
	2.12.2. metaliniai
2.12.3. mediniai	
<i>KELIO VERTE, Lt</i>	
3. Tiltai, viadukai	3.1. gelžbetoniniai
	3.2. plieniniai
	3.3. mediniai
<i>TILTŲ VERTE, Lt</i>	
4. Kelių infrastruktūros objektai	4.1. Autobusų stotelių paviljonai:
	4.1.1. mūriniai (betoniniai)

	4.1.2. mediniai (kitų konstrukcijų)
	4.2. Kapitalinio tipo sanitariniai-higieniniai pastatai
	4.3. Kapitalinio tipo pavėsinės
<i>KELIŲ INFRASTRUKTŪROS OBJEKTŲ VERTE, Lt</i>	
5. Nematerialusis turtas	5.1. techninė dokumentacija
	5.2. kompiuterinės programos
	5.3. licencijos
<i>KELIO IR KELIO STATINIŲ VERTE (1+2+3+4+5), Lt</i>	

* – anksčiau nutiestų ar rekonstruotų kelių sankasos vertė lygi 30% bendros kelio vertės, o nutiesus naują kelią, po rekonstravimo ar taisymo (remonto) darbų vertė didinama sąmatoje nurodyta suma.

13. Pagal 3 lentelėje pateiktus duomenis, kelio ruožo vertė nustatoma viso kelio vertę (visų sudarančių elementų suma) padauginus iš nagrinėjamo ruožo ir viso kelio ilgių santykio.

VII. NUSIDĖVĖJIMO NORMATYVAI IR NUSIDĖVĖJIMO APSKAITA

14. įmonių valdomo ilgalaikio materialiojo turto naudingas tarnavimo laikas aprašomas nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvais (metais). Valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčiose valstybės įmonėse nustatyti vienodi nusidėvėjimo normatyvai, atsižvelgiant į Ūkio ir Finansų ministerijų patvirtintus minimalius ir maksimalius ekonominius normatyvus [4.9] bei ilgalaikę kelių priežiūros patirtį (4 lentelė).

4 lentelė. Nusidėvėjimo normatyvai, metais

Rodiklis ilgalaikio materialiojo turto apskaitoje	Nusidėvėjimo normatyvai, metais
1. Sankasa	–
2. Kelias, kai dangą:	
- asfaltbetonio	20
- cementbetonio	40
- juoda	15
- grindinys	12
- žvyro, žvyro ir skaldos	15
3. Tiltai:	
- gelžbetonio	80
- plieniniai	50
- mediniai	20
4. Kelių infrastruktūros objektai:	
- autobusų stotelių paviljonai	
- kapitalinio tipo sanitariniai-higieniniai pastatai	10
- kapitalinio tipo pavėsinės	
5. Nematerialusis turtas:	
- techninė dokumentacija, kompiuterinės programos, licencijos	3

15. Kelių elementų nusidėvėjimui apskaičiuoti taikomas tik tiesiogiai proporcingas (tiesinis) metodas. Metinė nusidėvėjimo suma skaičiuojama pagal formulę:

$$N=(V_1 - V_2)/T, \quad (1)$$

čia:

N – metinė nusidėvėjimo suma, Lt;

V_1 – ilgalaikio turto įsigijimo vertė, Lt;

V_2 – ilgalaikio turto likvidacinė vertė, Lt;

T – turto nusidėvėjimo normatyvas (pagal 4 lentelę), metais.

16. Užkonservuoto ir nenaudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimas neskaičiuojamas.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo per visą jo naudojimo laikotarpį suma apskaičiuojama iš jo įsigijimo vertės atėmus numatomą likvidacinę vertę. Likvidacinę vertę nustato kelius prižiūrinčios valstybės įmonės, tačiau objekto likvidacinė vertė turi būti ne didesnė nei 10% įsigijimo vertės. Jeigu visiškai nudėvėtas turtas ir toliau naudojamas, jis įtraukiamas į apskaitos kadastrą, o jo likutinė vertė negali būti mažesnė už 1 litą.

17. Nustatyta kelių ilgalaikio turto metinė nusidėvėjimo norma, naudingo tarnavimo laikotarpis bei likvidacinė vertė gali būti tikslinami kartą per trejus metus. Turto likutinė vertė, pradedant nuo to laiko, kai buvo patikslinta nusidėvėjimo skaičiavimo norma, naudingo tarnavimo laikotarpis arba likvidacinė vertė, turi būti nudėvėta per patikslintą turto naudojimo laikotarpį.

18. Apskaitos vienetu (objektu) gali būti bet koks valstybinės reikšmės kelius prižiūrinčiai valstybės įmonei priklausantis kelias arba kelio ruožas. Kiekvienas kelias gali būti suskaidytas į ruožus. Kelių su skiriamąja juosta skirstyti į ruožus pagal eismo kryptis neleidžiama.

19. Kiekvienam objektui sudaroma kelio ir kelio statinių vertės kortelė. Rekomenduojama kortelės forma pateikta A priede.

20. Magistralinių, krašto ir rajoninių kelių vertės kaita per ataskaitinį laikotarpį surašoma suvestinėse formose 1M, 1K ir 1R (B, C ir D priedai). Suvestinės formos nustatyta tvarka yra pateikiamos Lietuvos automobilių kelių direkcijai prie Susisiekimo ministerijos. Esant reikalui, kartu su formomis yra pateikiamas paaiškinamasis raštas.

Suvestinių formų:

20.1. pirmoje grafoje surašomi sustambinti rodikliai. Jeigu realiai sustambintų rodiklių yra daugiau ar mažiau, jų sąrašas gali būti koreguojamas;

20.2. antroje grafoje įrašomas rodiklio nusidėvėjimo normatyvas šimtųjų procento dalių tikslumu;

20.3. trečioje grafoje įrašomas mato vienetas;

20.4. ketvirtoje grafoje įrašomas kiekis mato vieneto tikslumu;

20.5. penktoje grafoje įrašoma įsigijimo vertė;

20.6. šeštoje grafoje pateikiamas balansinis nusidėvėjimas nuo eksploatacijos pradžios;

20.7. septintoje grafoje įrašoma likutinė vertė, t. y. iš įsigijimo vertės atimamas balansinis nusidėvėjimas;

20.8. aštuntoje ir devintoje grafose surašomi duomenys apie iš kitų organizacijų priimtas arba perduotas kitoms organizacijoms vertybes, taip pat apie nurašytus objektus;

20.9. dešimtoje ir vienuoliktoje grafose pateikiami duomenys apie atliktus darbus, kurie didina vertę;

20.10. dvyliktoje grafoje įrašomas nusidėvėjimas, apskaičiuotas pagal patvirtintus normatyvus;

20.11. tryliktoje grafoje pateikiami duomenys apie kiekį metų gale, įskaitant ir pasikeitimus, atsiradusius dėl duomenų patikslinimo (naujai atliktų matavimų). Šie pasikeitimai aprašomi paaiškinamajame rašte;

20.12. keturioliktoje grafoje pateikiamos žinios apie įsigijimo vertę ataskaitinio laikotarpio gale. Prie įsigijimo vertės (5 grafa) pridamos įsigytų vertybių (8 ir 11 grafos) ir atimamos perduotų arba nurašytų vertybių (9 grafa) sumos;

20.13. penkioliktoje grafoje įrašomi duomenys apie nusidėvėjimą per ataskaitinį laikotarpį. Šie duomenys gaunami prie balansinio nusidėvėjimo vertės (6 grafa) pridėjus nusidėvėjimo vertę (12 grafa);

20.14. šešioliktoje grafoje pateikiama likutinė vertė, iš įsigijimo vertės (14 grafa) atėmus nusidėvėjimo vertę (15 grafa).

Valstybinės reikšmės kelių vertės ir jos kitimo

skaičiavimo taisyklių
A PRIEDAS**KELIO IR KELIO STATINIŲ VERTĖS KORTELĖ**VI° regiono keliai

Kortelės identifikacijos kodas _____

Kelio Nr. _____ Kelio pavadinimas _____

Ruožo pradžia _____ Ruožo pabaiga _____ Ruožo ilgis _____

Laikotarpis: nuo _____ iki _____

Kelio sustambinti rodikliai	Nusidėjimo normos, %	Mato vnt.	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje				Kaita per ataskaitinį laikotarpį					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			
			Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėjimas litais	Likutinė vertė, litais	Priimta materialinių vertybių iš kitų organizacijų, litais	Perduota materialinių kitoms organizacijoms ar nurašyta, litais	Įsigijimo vertės didinimas		Nusidėjimo suma, litais	Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėjimas litais	Likutinė vertė, litais
									Kiekis	Suma, litais					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Sankasa	-	km													
2. Kelias, kai dangas:															
2.1. asfaltbetonio	5,00	km													
2.2. cementbetonio	2,50	km													
2.3. juoda	6,67	km													
2.4. grindinys	8,33	km													
2.5. žvyro, žvyro ir skaldos	6,67	km													
3. Tiltai, viadukai:															
3.1. gelžbetoniniai	1,25	m ¹													
3.2. plieniniai	2,00	m ¹													
3.3. mediniai	5,00	m ¹													
4. Kelių infrastruktūros objektai:															
4.1. autobusų stotelių paviljonai	10,00	vnt.													
4.2. kapitalinio tipo sanitariniai-higieniniai pastatai	10,00	vnt.													
4.3. kapitalinio tipo pavėsinės	10,00	vnt.													
5. Nematerialusis turtas	33,33	litais													

Direktorius

Direktoriaus pavaduotojas-technikos direktorius

Vyr. finansininkas(-ė)

Valstybinės reikšmės kelių vertės ir jos kitimo

skaičiavimo taisyklių
B PRIEDAS**KELIŲ IR KELIŲ STATINIŲ VERTĖ**

Forma 1M

VI. „..... regiono keliai.“ Magistralinių kelių ir kelių statinių vertės kaita per 200.... m.

Kelio sustambinti rodikliai	Nusidėvėjimo normos, %	Mato vnt.	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje				Kaita per ataskaitinį laikotarpį					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			
			Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėvėjimas litais	Likutinė vertė, litais	Prita materialinių vertybių iš kitų organizacijų, litais	Perduota materialinių kitoms organizacijoms ar nurašyta, litais	Įsigijimo vertės didinimas		Nusidėvėjimo suma, litais	Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėvėjimas litais	Likutinė vertė, litais
									Kiekis	Suma, litais					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Sankasa	–	km													
2. Kelias, kai dangas:															
2.1. asfaltbetonio	5,00	km													
2.2. cementbetonio	2,50	km													
2.3. juoda	6,67	km													
2.4. grindinys	8,33	km													
3. Tiltai, viadukai:															
3.1. gelžbetoniniai	1,25	m ¹													
3.2. plieniniai	2,00	m ¹													
4. Kelių infrastruktūros objektai: 4.1. autobusų stotelių pavidiljonai	10,00	vnt.													
4.2. kapitalinio tipo sanitariniai-higieniniai pastatai	10,00	vnt.													
4.3. kapitalinio tipo pavėsinės	10,00	vnt.													
5. Nematerialusis turtas	33,33	litas													

Direktorius

Direktoriaus pavaduotojas-technikos direktorius

Vyr. finansininkas(-ė)

Valstybinės reikšmės kelių vertės ir jos kitimo
skaičiavimo taisyklių
C PRIEDAS

KELIŲ IR KELIŲ STATINIŲ VERTĖ

Forma 1K

VI. „..... regiono keliai.“ Krašto kelių ir kelių statinių vertės kaita per 200.... m.

Kelio sustambinti rodikliai	Nusidėvėjimo normos, %	Mato vnt.	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje				Kaita per ataskaitinį laikotarpį					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			
			Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėvėjimas litais	Likutinė vertė, litais	Prita materialinių vertybių iš kitų organizacijų, litais	Perduota materialinių kitoms organizacijoms ar nurašyta, litais	Įsigijimo vertės didinimas		Nusidėvėjimo suma, litais	Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėvėjimas litais	Likutinė vertė, litais
									Kiekis	Suma, litais					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Sankasa	–	km													
2. Kelias, kai dangas:															
2.1. asfaltbetonio	5,00	km													
2.2. cementbetonio	2,50	km													
2.3. juoda	6,67	km													
2.4. grindinys	8,33	km													
2.5. žvyro, žvyro ir skaldos	6,67	km													
3. Tiltai, viadukai:															
3.1. gelžbetoniniai	1,25	m ¹													
3.2. plieniniai	2,00	m ¹													
4. Kelių infrastruktūros objektai: 4.1. autobusų stotelių paviljonai	10,0 0	vnt.													
4.2. kapitalinio tipo sanitariniai-higieniniai pastatai	10,0 0	vnt.													
4.3. kapitalinio tipo pavėsinės	10,0 0	vnt.													
5. Nematerialusis turtas	33,3 3	litais													

Direktorius

Direktoriaus pavaduotojas-technikos direktorius

Vyr. finansininkas(-ė)

Valstybinės reikšmės kelių vertės ir jos kitimo

skaičiavimo taisyklių
D PRIEDAS**KELIŲ IR KELIŲ STATINIŲ VERTĖ**

Forma 1R

VI. „..... regiono keliai.“ Rajoninių kelių ir kelių statinių vertės kaita per 200.... m.

Kelio sustambinti rodikliai	Nusidėvėjimo normos, %	Mato vnt.	Ataskaitinio laikotarpio pradžioje				Kaita per ataskaitinį laikotarpį					Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje			
			Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėvėjimas litais	Likutinė vertė, litais	Prita materialinių vertybių iš kitų organizacijų, litais	Perduota materialinių kitoms organizacijoms ar nurašyta, litais	Įsigijimo vertės didinimas		Nusidėvėjimo suma, litais	Kiekis	Įsigijimo vertė, litais	Balansinis nusidėvėjimas litais	Likutinė vertė, litais
									Kiekis	Suma, litais					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Sankasa	–	km													
2. Kelias, kai dangas:															
2.1. asfaltbetonio	5,00	km													
2.2. cementbetonio	2,50	km													
2.3. juoda	6,67	km													
2.4. grindinys	8,33	km													
2.5. žvyro, žvyro ir skaldos	6,67	km													
3. Tiltai, viadukai:															
3.1. gelžbetoniniai	1,25	m ¹													
3.2. plieniniai	2,00	m ¹													
3.3. mediniai	5,00	m ¹													
4. Kelių infrastruktūros objektai:															
4.1. autobusų stotelių paviljonai	10,00	vnt.													
4.2. kapitalinio tipo sanitariniai-higieniniai pastatai	10,00	vnt.													
4.3. kapitalinio tipo pavėsinės	10,00	vnt.													
5. Nematerialusis turtas	33,33	litas													

Direktorius

Direktoriaus pavaduotojas-technikos direktorius

Vyr. finansininkas(-ė)